

Kolokvijum traje 120 minuta. Dozvoljeno je korišćenje samo pribora za pisanje (hemijske ili grafitne olovke, penkale i sl. koji ne ostavljaju crveni trag) i neprogramabilnog kalkulatora. Nije dozvoljeno napuštanje sale tokom prvog sata. Napraviti razmak između tačaka a), b), c)...u zadatku i jasno označiti svaku tačku zadatka. Na naslovnoj strani vežbanke za zadatak koji nije rađen u odgovarajući kvadratić upisati X.

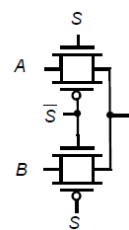
1. [24 poena] teorija

a) [8] Definisati faktor grananja na izlazu logičkog kola i objasniti šta bi se desilo ukoliko se prekorači. Odrediti margine smetnji i faktor grananja na izlazu NI kola iz 74LS familije čije specifikacije su date u tabeli 1.

b) [8] Složena kombinaciona mreža je relizovana korišćenjem NI kola iz 74LS familije čije specifikacije su date u tabeli 1, pri čemu nije iskorišćen po jedan ulaz 4 različita NI kola. Šta je potrebno uraditi sa neiskorišćenim ulazima tih NI kola da bi se obezbedio ispravan rad cele mreže? Nacrtati taj deo šeme i odrediti vrednosti elemenata koji su korišćeni. Smatrati da napon napajanja ima tipičnu vrednost za 74LS familiju logičkih kola.

		74LS00
LOW-level input voltage [V]	V_{ILmax}	0.8
LOW-level output voltage [V]	V_{OLmax}	0.5
HIGH-level input voltage [V]	V_{IHmin}	2.0
HIGH-level output voltage [V]	V_{OHmin}	2.7
LOW-level input current [μ A]	I_{ILmax}	-400
LOW-level output current [mA]	I_{OLmax}	8
HIGH-level input current [μ A]	I_{IHmax}	20
HIGH-level output current [mA]	I_{OHmax}	-0.4

Tabela 1.

Slika 1.c.

c) [8] Šta predstavlja kolo prikazano na slici 1.c)? Koja vrsta prekidača je korišćena u tom kolu i koje su njegove prednosti u odnosu na nMOS tranzistor kao prekidač?

2. [10 poena]

a) [3] Označeni broj -14.625_{10} predstaviti u drugom komplementu sa minimalnim potrebnim brojem bita.

b) [3] Nad označenim binarnim brojevima $A = 011011$ i $B = 101011$ izvršiti operaciju oduzimanja: $A - B$, ako je za smeštanje rezultata na raspolaganju 6 bita. Označiti sve bite pozajmice i odrediti da li je prilikom računanja došlo do prekoračenja.

c) [4] Izvršiti množenje označenih brojeva 10.0101_2 i 100.01_2 ako je za smeštanje rezultata predviđeno 10 bita.

3. [25 poena]

Potrebno je izvršiti sintezu mreže koja konvertuje broj u termometarskom kodu $T (T_3T_2T_1T_0)$ u broj u prirodnom binarnom kodu $B (B_2B_1B_0)$. Termometarski kod je dobio ime po tome što liči na termometar. Validni kodovi su samo oni koji predstavljaju niz jedinica počev od T_0 , pri čemu je vrednost broja određena brojem jedinica u zapisu (0111 je validan kod, 1011 nije validan kod). Smatrati da se na ulazu mreže ne mogu pojaviti nevalidni kodovi.

a) [6] Odrediti logičke funkcije za izlaz u zavisnosti od ulaza $T_3T_2T_1T_0$. Težiti da broj logičkih operacija bude minimalan.

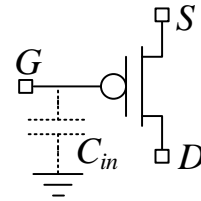
b) [4] Realizovati funkciju za izlazni bit najmanje težine kao jednostepeno statičko CMOS logičko kolo. Eventualne invertovane vrednosti signala realizovati kao poseban stepen.

c) [2] Realizovati funkciju za izlazni bit najmanje težine zamenom standardnih CMOS kola iz tačke b), kolima sa otvorenim drejnom i potrebnim *pull-up* otpornicima.

d) [5] Odrediti prelaz na ulazu pri kome se dobija najmanje kašnjenje izlaznog signala B_0 u kolu iz tačke c) pri prelasku B_0 sa logičke nule na logičku jedinicu i pri prelasku sa logičke jedinice na logičku nulu. Skicirati sve relevantne signale (nema potrebe računati izraze i tačne vrednosti!).

e) [8] Izvesti izraz za i izračunati energiju koja se crpi iz baterije za napajanje kola iz tačke c), pri prelazima iz tačke d). Izlaz B_0 je opterećen kapacitivnim opterećenjem od $C_{out} = 10$ pF.

Otpornosti svih NMOS tranzistora su jednake i iznose $R_{NMOS} = 300 \Omega$, a otpornosti svih PMOS tranzistora su $R_{PMOS} = 500 \Omega$. Napon napajanja je $V_{DD} = 2,5$ V. Ulazna kapacitivnost svih tranzistora je $C_{in} = 0,2$ pF (slika 3.1).

Slika 3.1 – Prikaz ekvivalentne ulazne kapacitivnosti tranzistora

4. [25 poena]

a) [8] Korišćenjem što je moguće manjeg broja osnovnih logičkih kola, projektovati kombinacionu mrežu DEC_SAT , koja na ulazu ima trobitni neoznačeni broj, a na izlazu ulazni broj umanjen za 1, i to ako je kontrolni signal D na logičkoj jedinici. Ako je signal D na logičkoj nuli, na izlaz se propušta neizmenjen broj sa ulaza. Ukoliko je rezultat oduzimanja manji od 0, izlaz se postavlja na vrednost 0. Logičke funkcije realizovati u formi proizvoda logičkih suma.

b) [7] Ispitati da li se u kolima iz tačke a) mogu desiti statički hazardi i pri kojim prelazima.

c) [10] Korišćenjem isključivo potrebnog broja blokova iz tačke a), realizovati mrežu koja od trobitnog broja A ($A_2A_1A_0$) oduzima trobitni broj B ($B_2B_1B_0$). Smatrati da je $A \geq B$.

5. [16 poena]

a) [6] Korišćenjem isključivo potrebnog broja multipleksera 2 u 1, realizovati kombinacionu mrežu za kružni pomeraj četvorobitnog podatka A ($A_3A_2A_1A_0$) za B (B_1B_0) mesta ulevo. Primer: 1101 za 2 mesta – 0111.

b) [10] Realizovati kombinacionu mrežu koja generiše minimum i maksimum dva četvorobitna broja. Korišćenjem projektovanih blokova, realizovati kombinacionu mrežu koja sortira niz četvorobitnih brojeva ($A[3:0]$, $B[3:0]$, $C[3:0]$, $D[3:0]$) u rastućem poretku. U ovoj tački nisu na raspolaganju osnovna logička kola.